

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 28 november 2022
(OR. en)

14463/22

DEVGEN 198
COHAFA 100
PROCIV 137
RELEX 1484
ACP 120
ENV 1119
MIGR 340
CLIMA 578
COPS 533
SUSTDEV 189
ONU 133

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	28 november 2022
aan:	de delegaties

nr. vorig doc.:	13834/22
-----------------	----------

Betreft:	Rampenrisicovermindering bij het externe optreden van de EU - Conclusies van de Raad (28 november 2022)
----------	--

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over rampenrisicovermindering bij het externe optreden van de EU, die door de Raad zijn goedgekeurd tijdens zijn 3914e zitting, van 28 november 2022.

Conclusies van de Raad over rampenrisicovermindering bij het externe optreden van de EU

1. **De Raad erkent** dat rampen, de daarmee samenhangende menselijke, economische en ecologische verliezen en de onderliggende kwetsbaarheden die risico's en onstabieleit veroorzaken, zoals conflicten, armoede en ongelijkheid, toenemen, terwijl ecosystemen en habitats dreigen in te storten. De gevolgen van mondiale schokken, zoals aantasting van het milieu en klimaatverandering, gewapende conflicten, met name de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, en gezondheidsbedreigingen, zoals de COVID-19-pandemie, tonen aan dat de risico's van vandaag onderling verbonden en systemisch zijn en kunnen uitlopen op rampen met watervaleffecten in alle geografische gebieden en sectoren, en de menselijke ontwikkeling kunnen belemmeren.
2. **De Raad benadrukt** het belang van wetenschappelijke gegevens en beoordelingen van klimaatverandering en de daaruit voortvloeiende gevaren, de gevolgen en effecten ervan, zoals toenemende klimaat- en andere gevaren, aanpassing en beperking, bescherming en andere opties die door de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering van de Verenigde Naties (VN) naar voren worden gebracht. De verwezenlijking van deze mondiale agenda's vereist een betere toegang tot aardobservatie, met inbegrip van satellietgegevens en bijbehorende infrastructuur, rekening houdend met de specifieke behoeften van ontwikkelingslanden. De Raad benadrukt ook de toegevoegde waarde van lokale en traditionele kennis en praktijken.
3. Extreme weersomstandigheden en traag op gang komende verschijnselen die door de klimaatverandering worden verergerd, komen steeds vaker voor en worden steeds heviger. In combinatie met aantasting van het milieu, kwetsbaarheid en blootstelling vergroten ze het risico op menselijke, materiële en natuurlijke verliezen, waardoor de aanpassings-, humanitaire en ontwikkelingsbehoeften toenemen en de financieringskloof met betrekking tot de duurzameontwikkelingsdoelen (SDG's) groter wordt. De aantasting van ecosystemen kan leiden tot concurrentie en conflicten over schaarse hulpbronnen, met name land en water. De Raad erkent dat de aanpassingsinspanningen dringend moeten worden opgevoerd, met name omdat zelfs het stoppen van alle broeikasgasuitstoot niet zou volstaan om de klimaatgevolgen te voorkomen.

4. **De Raad neemt nota** van de prioriteit die de Europese Unie uitdrukkelijk heeft gegeven aan de groene transitie en de bescherming van de biodiversiteit in het kader van de Europese Green Deal, de doelstelling van klimaatneutraliteit als bedoeld in de Europese klimaatwet, alsook de door het herstellepakket ondersteunde ambitie van een groener en veerkrachtiger Europa dat beter is toegerust om de huidige en toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden, onder meer in het kader van zijn extern optreden. **De Raad herinnert** aan de conclusies van de Raad van i) 3 juni 2021 over "Een klimaatveerkrachtig Europa tot stand brengen – de nieuwe EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering", ii) 19 november 2021 over water in het externe optreden van de EU, iii) 23 november 2021 over het vergroten van de paraatheid, de responscapaciteit en de bestendigheid ten aanzien van toekomstige crises, en iv) 3 maart 2022 over acties op het gebied van civiele bescherming in verband met klimaatverandering.
5. **De Raad erkent** het belang van doeltreffende rampenrisicovermindering, anticiperende maatregelen en risicogebaseerde ontwikkeling om levens te redden en het welzijn en de waardigheid te beschermen, de humanitaire behoeften te verminderen, zich aan de klimaatverandering aan te passen, duurzame ontwikkeling te bewerkstelligen en veerkracht op te bouwen, met name in de minst ontwikkelde landen (MOL's) en kleine eilandstaten in ontwikkeling (SIDS), waarbij niemand aan zijn lot wordt overgelaten.
6. **De Raad benadrukt** het belang van het voorkomen, minimaliseren en aanpakken van het verlies en de schade waarmee de negatieve gevolgen van de klimaatverandering gepaard gaan, met inbegrip van extreme weersomstandigheden (plotseling) en traag op gang komende verschijnselen, en de rol van duurzame ontwikkeling, rampenrisicovermindering, geïntegreerd waterbeheer, klimaatactie en anticiperende maatregelen om het risico op verlies en schade te beperken. De systemen en infrastructuur van het geïntegreerd waterbeheer, met inbegrip van die welke verband houden met watervoorziening, sanitaire voorzieningen en hygiëne, moeten bestendiger en klimaatneutraler zijn.
7. **De Raad erkent** het verband tussen kwetsbaarheid, conflicten en rampen. In kwetsbare en conflictsituaties kunnen rampen de onderliggende oorzaken van kwetsbaarheid en conflicten versterken en de vooruitzichten op duurzaam herstel en vrede destabiliseren. Participatieve en inclusieve processen voor rampenrisicovermindering en anticiperende maatregelen in overeenstemming met de drievoudige nexus tussen humanitaire hulp, ontwikkeling en vrede kunnen dienen als instrument voor vredesopbouw wanneer rampen en conflicten op elkaar inwerken, terwijl conflictpreventiemaatregelen dan weer essentieel zijn voor een klimaat dat bevorderlijk is voor rampenrisicovermindering. De Raad benadrukt dat een multidimensionale evaluatie van risico's, veerkracht en conflictgevoeligheid moet worden opgenomen in de contextanalyse, planning, monitoring en evaluatie van gezamenlijke acties in partnerlanden, rekening houdend met de multidimensionale beoordelingsinstrumenten van de EU en de beste praktijken van specifieke instrumenten voor rampenrisicovermindering¹.

¹ Zoals het initiatief inzake capaciteit voor rampenrisicovermindering (CADRI).

8. **De Raad erkent** dat ongelijkheid en armoede leiden tot gedifferentieerde gevolgen van rampen en benadrukt dat een doeltreffende rampenrisicovermindering vereist dat niemand aan zijn lot wordt overgelaten en dat een op mensenrechten gebaseerde aanpak wordt gehanteerd, waarbij in alle fasen van de planning, uitvoering, monitoring en evaluatie van de rampenrisicovermindering een nadruk wordt gelegd op gendergelijkheid, kinderrechten, leeftijd en handicap, alsook volledige, gelijke en betekenisvolle participatie. Daartoe moeten gedesaggregeerde gegevens worden gebruikt en moet de vergelijkbaarheid ervan worden gewaarborgd.
9. **De Raad herhaalt** dat het externe optreden van de EU inzake rampenrisicovermindering moet worden afgestemd op en moet bijdragen tot de uitvoering van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de VN en de SDG's, het kader van Sendai voor rampenrisicovermindering 2015-2030 en de mondiale doelen daarvan, en de Overeenkomst van Parijs en de langetermijndoelen en het uitvoeringskader daarvan.
10. **De Raad is ingenomen met**
- a. De Bali-agenda voor veerkracht als resultaat van de zevende zitting van het mondiaal platform voor rampenrisicovermindering (23-28 mei 2022)² en de routekaart voor een rampbestendige Europese en Centraal-Aziatische regio tussen nu en 2030 van het Europees forum voor rampenrisicovermindering, als resultaat van het Europees regionaal platform voor rampenrisicovermindering (25-26 november 2021)³.
 - b. De conclusies van het mondiaal evaluatieverslag 2022 over rampenrisicovermindering⁴ en de oproep om actie te ondernemen om i) te meten wat we waard zijn, ii) systemen te ontwerpen om rekening te houden met de manier waarop mensen beslissingen nemen over risico's, en iii) bestuurs- en financiële systemen te herconfigureren om zonder verkokering te werken en in overleg met de getroffen mensen te ontwerpen.
 - c. Het EU-voorzitterschap van het platform voor ontheemding door rampen als gelegenheid om de inspanningen op te voeren om het probleem van ontheemding van bevolkingsgroepen als gevolg van rampen, klimaatverandering en aantasting van het milieu aan te pakken, wereldwijde belangenbehartiging te bevorderen en multilaterale partnerschappen en processen te ondersteunen.
 - d. De VN-waterconferentie in 2023 als gelegenheid om op het hoogste niveau te discussiëren en zich te verbinden tot investeringen in water als hefboom om meer weerbaarheid teweeg te brengen, het risico op rampen te voorkomen en te verminderen, en alle belanghebbenden en sectoren te mobiliseren om sneller actie te ondernemen voor watergerelateerde streefdoelen en doelstellingen van de Agenda 2030.

² <https://globalplatform.undrr.org/publication/co-chairs-summary-bali-agenda-resilience>

³ <https://www.undrr.org/publication/european-forum-disaster-risk-reduction-roadmap-2021-2030>

⁴ <https://www.undrr.org/gar2022-our-world-risk>

- e. De wijziging van de wetgeving van het Uniemechanisme voor civiele bescherming waarbij doelstellingen van de Unie inzake rampbestendigheid worden vastgesteld op basis van huidige en toekomstgerichte scenario's, waarbij wordt erkend dat het Uniemechanisme een steeds grotere rol speelt bij de preventie van en paraatheid bij rampen, en waarbij een kennisnetwerk wordt opgericht om capaciteitsontwikkeling en wetenschap systematisch te integreren.
 - f. De verklaring van de humanitaire donoren over klimaat en milieu⁵ en het klimaat- en milieuhandvest voor humanitaire organisaties⁶, ter vergemakkelijking van collectieve werkzaamheden om de humanitaire gevolgen van de klimaat-, biodiversiteits- en milieucrisis aan te pakken.
11. **De Raad ziet uit** naar de voortzetting van de dialoog van Glasgow tussen de partijen bij het Klimaatverdrag, relevante organisaties en stakeholders om de regelingen te bespreken voor de financiering van activiteiten voor het voorkomen, minimaliseren en aanpakken van het verlies en de schade in verband met de negatieve gevolgen van klimaatverandering, en **bevestigt nogmaals** dat de EU en haar lidstaten zich blijven inzetten voor de volledige en zo spoedig mogelijke operationalisering van het netwerk van Santiago, als katalysator voor de vraaggestuurde technische bijstand van relevante organisaties, organen, netwerken en deskundigen voor de uitvoering van relevante benaderingen in ontwikkelingslanden die bijzonder kwetsbaar zijn voor de negatieve gevolgen van de klimaatverandering.
12. In dit verband **roept de Raad** de Commissie, de EDEO en de lidstaten **op** om:
- a. **Te erkennen** dat rampenrisicovermindering, de beperking van en de aanpassing aan de klimaatverandering, en andere relevante benaderingen bijdragen tot en een aanvulling vormen op het voorkomen, tot een minimum beperken en aanpakken van verlies en schade.
 - b. **Ervoor te zorgen** dat de ontwikkelings-, vredes-, klimaat- en humanitaire acties van de EU risicogebaseerd zijn, zodat de partnerlanden beter in staat zijn preventieve maatregelen te nemen, onderliggende oorzaken aan te pakken, toekomstige schokken en spanningen het hoofd te bieden en zich op rampen voor te bereiden, die te voorkomen, zich eraan aan te passen en er adequaat op te reageren.

⁵ https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/humanitarian-aid/climate-change-and-environment/humanitarian-aid-donors-declaration-climate-and-environment_nl

⁶ <https://www.climate-charter.org>

- c. **Ervoor te zorgen** dat rampenparaatheid en rampenrisicovermindering worden opgenomen in het humanitaire beleid en het ontwikkelingsbeleid, en gezamenlijke financieringsverantwoordelijkheid voor ontwikkelings-, humanitaire, klimaat- en vredesactoren **te bevorderen**, rekening houdend met de specifieke kenmerken van elke context en de beschikbare middelen om het gebruik van de meest doeltreffende en passende financieringsinstrumenten te waarborgen.
- d. **Over te schakelen** van reactieve crisisrespons op meer proactieve, toekomstgerichte en anticiperende maatregelen, financiering en risicobeheer, en, met inachtneming van de humanitaire beginselen en het internationaal humanitair recht (IHR), de coördinatie, samenhang en complementariteit tussen humanitaire, ontwikkelings- en vredesacties en -actoren **te versterken**, voortbouwend op de lessen die zijn getrokken uit de proeffase van de uitvoering van de drievoudige nexus, en die nexus in alle betrokken landen verder **operationeel te maken**, en de effectieve uitvoering van benaderingen van rampenrisicovermindering in het kader van de drievoudige nexus verder te documenteren.
- e. De opname van anticiperende acties in de cyclus van humanitaire programma's en van aanpassingsplannen als reactie op de klimaatverandering, en versterking van de paraatheid en snelle toegang tot steunregelingen voor ontwikkelingsplanning **te steunen**.
- f. **Te zorgen** voor een conflictbewuste, lokaal geleide en eigen, kindgerichte, gender-responsieve, met mensen met een handicap rekening houdende, op mensenrechten gebaseerde en transformatieve aanpak van rampenrisicovermindering, waarbij de onderliggende oorzaken van genderongelijkheid en andere ongelijkheden in alle beleidsmaatregelen en praktijken worden aangepakt.
- g. De samenwerking **te versterken** door middel van een Team Europa-aanpak op het gebied van rampenrisicovermindering en de strijd tegen klimaatverandering, waarbij het Team Europa-initiatief inzake aanpassing aan en weerbaarheid tegen de klimaatverandering in Afrika als voorbeeld wordt genomen.

- h. Rampen-, klimaat- en milieurisicobeoordelingen in het kader van humanitaire en ontwikkelingsplanning en -programmering **te bevorderen** als cruciaal instrument om risico's, gevaren en kwetsbaarheden te evalueren en in kaart te brengen, en te bepalen wat de beschikbare en noodzakelijke capaciteiten zijn om bestaande risico's te verminderen en het ontstaan van nieuwe risico's te voorkomen, en ook de rampenparaatheid te versterken. Risicobeoordelingen moeten contextspecifiek en wetenschappelijk onderbouwd zijn en een genderanalyse omvatten. Die beoordelingen moeten worden uitgevoerd vanuit het oogpunt van de getroffen bevolking, met name personen in kwetsbare situaties, waarbij wordt gewaarborgd dat zij op zinvolle wijze worden betrokken bij de analyse, besluitvorming en uitvoering van de beoordeling zelf, rekening houdend met kenmerken als geslacht, leeftijd, handicap, etniciteit, inheemse afkomst of identiteit en andere. De nodige aandacht moet worden besteed aan diversiteit, meervoudige en intersectionele vormen van discriminatie en conflictdynamiek.
- i. De governance voor een alomvattend beheer van rampen-, klimaat- en milieurisico's op alle niveaus en in alle sectoren **te versterken**, het bewustzijn van rampenrisico's te vergroten, opleiding en oefeningen te bevorderen, doeltreffende coördinatiemechanismen en langetermijnpartnerschappen tussen verschillende overheidsinstanties en relevante stakeholders, waaronder lokale actoren, inheemse volkeren, de academische wereld, onderzoeksinstituten en de particuliere sector, alsmede vrouwen-, kinder- en jongerenorganisaties, organisaties van personen met een handicap en andere maatschappelijke organisaties, te ontwikkelen. Lokaal geleide oplossingen moeten worden bevorderd, in overeenstemming met de beginselen voor lokaal geleide aanpassing, zoals overeengekomen tijdens de CoP 26 van het Klimaatverdrag.
- j. Het ontwerp en de uitvoering van nieuwe, innovatieve en mensgerichte benaderingen **te bevorderen**, met inbegrip van klimaat- en rampenrisicofinanciering en -verzekeringen, door middel van initiatieven zoals het "Global Shield against Climate Risks Initiative", om de macro-economische stabiliteit in partnerlanden te vergroten en te zorgen voor een systematische, coherente en duurzame bescherming van personen die het meest risico lopen en die in armoede leven, met name in kwetsbare en ontwikkelingslanden, met bijzondere aandacht voor MOL's en kleine eilandstaten in ontwikkeling. In dit verband is het voor veerkracht op lange termijn van cruciaal belang om grensoverschrijdend en regionaal samen te werken.

- k. De coördinatie van de inspanningen op het gebied van technologieoverdracht en capaciteitsopbouw rechtstreeks in de getroffen regio's **te bevorderen**, waarbij gebruik wordt gemaakt van innovatie en nieuwe wetenschappelijke benaderingen, met inbegrip van gegevens, wat personen in kwetsbare situaties rechtstreeks ten goede moet komen, onder meer door deze oplossingen beschikbaar te stellen als mondiale collectieve goederen. Partnerlanden te ondersteunen bij het ontwerpen en uitvoeren van beleid en stimulansen om ecologisch duurzame, klimaat- en rampbestendige investeringen te bevorderen en de klimaatbestendigheid van infrastructuur te verbeteren, onder meer door middel van op de natuur gebaseerde oplossingen.
- l. De ecologische voetafdruk van het optreden van de EU in het kader van haar externe optreden **te verkleinen**.
- m. **Steun te verlenen** aan de oproep van de secretaris-generaal van de VN om ervoor te zorgen dat elke persoon op aarde binnen vijf jaar wordt beschermd door systemen voor vroegtijdige waarschuwing, waarbij de mensgerichte eind-tot-eindwaardeketen voor vroegtijdige waarschuwing centraal staat – van risicobeoordelingen tot infrastructuur en communicatie over de laatste kilometer binnen de gemeenschap. De Raad erkent ook het belang van het initiatief inzake klimaatrisico's en vroegtijdige waarschuwingssystemen (CREWS)⁷ om dat doel te bereiken.
-

⁷ Alsmede andere relevante initiatieven en instrumenten, zoals het geïntegreerde wereldwijde observatiesysteem van de WMO (WIGOS), het WMO-informatiesysteem (WIS) en het wereldwijde gegevensverwerking en voorspellingssysteem (GDPFS), het WMO-coördinatie-mechanisme (WCM), het mondiaal multirisicowaarschuwingssysteem (GMAS), het wereldwijd basisobservatienetwerk (GBON), de financiële faciliteit voor systematische observatie (SOFF), de visie en strategie van de WMO voor hydrologie en het bijbehorende actieplan, de water- en klimaatcoalitie, de alliantie voor hydrometontwikkeling en andere partnerschappen met de Wereldbank, het Groen Klimaatfonds (GCF), het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (UNDP), de particuliere sector en andere entiteiten.